VAI AR UZŅĒMUMA ĪPAŠNIEKU MAIŅU VAR APIET LIKUMĀ NOTEIKTOS IEROBEŽOJUMUS TAP?

Posted on 20. novembris, 2026 by birojs@cersjurkans.lv

Ar spēkā stājušos tiesas spriedumu noraidīts parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa (TAP) plāns, kas paredzēja samazināt nenodrošināto kreditoru prasījumus par 95 %, vienlaikus saglabājot ar parādnieku saistīto nodrošinātu kreditoru prasījumus pilnā apmērā.

Lietā **CersJurkāns** pārstāvēja nenodrošināto kreditoru un cēla iebildumus pret šāda plāna apstiprināšanu.

Strīda galvenais jautājums bija par koncernā ietilpstošu uzņēmumu tiesībām balsot par TAP plānu.

Maksātnespējas likums aizliedz kreditoriem, kuri ietilpst vienā koncernā ar parādnieku, piedalīties TAP plāna saskaņošanā.

Tomēr šajā lietā neilgi pirms TAP uzsākšanas tika mainīti parādnieka īpašnieki, cenšoties radīt formālu pamatu uzskatam, ka parādnieks vairs neietilpst vienā koncernā ar saviem lielākajiem kreditoriem. Tādējādi, parādnieka ieskatā, tā saistītie kreditori ieguva iespēju balsot par TAP plānu un nodrošināt tā apstiprināšanai nepieciešamo vairākumu.

Pārstāvot klientu, uzsvērām, ka **uzņēmumu savstarpējā saistība jāvērtē, ņemot vērā faktisko kontroli, nevis tikai formālus ierakstus komercreģistrā**.

Apgabaltiesa piekrita šādai pieejai un norādīja:

- Koncerna esību nosaka ne tikai tiešās īpašumtiesības, bet arī netiešā kontrole, ko viena persona īsteno pār vairākiem uzņēmumiem.
- Īpašnieku maiņa pati par sevi nenozīmē faktiskās kontroles maiņu. Jāvērtē arī darījumu nosacījumi, to ekonomiskais pamatojums un iepriekšējo īpašnieku saglabātās tiesības.

- TAP plāna apstiprināšanai nepieciešamo balsu vairākumu nedrīkst iegūt, apejot likumā noteiktos ierobežojumus. Tiesai ir pienākums pārbaudīt ne tikai balsojuma rezultātu, bet arī to, kā šis vairākums iegūts.

Izvērtējot īpašnieku maiņu un kreditoru prasījumu pārkārtošanu kopumā, tiesa secināja, ka šīs darbības bijušas vērstas uz balsošanas ierobežojumu apiešanu TAP plāna saskaņošanas procesā un neatkarīgā kreditora prasījuma būtisku samazināšanu.

TAP mērķis ir palīdzēt uzņēmumam pārvarēt finanšu grūtības, nevis dot iespēju savstarpēji saistītiem kreditoriem izmantot šo procesu nesaistīta kreditora interesēm pretējā veidā. Kreditoru vairākumam jābūt ne tikai formāli pietiekamam, bet arī tiesiski un godprātīgi iegūtam.

Klienta intereses šajā lietā pārstāvēja zvērināts advokāts **Olavs Cers** ar zvērināta advokāta palīga **Edgara Moiseja** atbalstu.